

הכותב שתי אותיות

רושם	כותב אא*	כותב "שש" משבצר מששך ששם "תת" - מתתראו תתנו (אותיות כפולות)	כותב "שם" משמעון ומשמאל "נח" מנחור, "דן" מדניאל, "גד" מגדיאל (אותיות שונות)	כותב את השם כולו	
פטור	פטור	פטור	פטור	חייב	ר' שמעון
פטור	פטור	פטור	חייב	חייב	ר' יהודה
פטור	פטור	פטור	חייב	חייב	ת"ק דברייתא
פטור	פטור	חייב	חייב	חייב	ר' יהודה בשם רבן גמליאל
פטור	חייב**	חייב	חייב	חייב	ת"ק דמשנה
חייב***	חייב***	חייב	חייב	חייב	ר' יוסי

* ביאור הלכה סימן שמ ד"ה במשקין... ובענין כתיבת אותיות שוות העתקנו לשון הרמב"ם כגון שנעשה ע"ז איזה תיבה ואם היו שוות וגם לא נעשה תיבה ע"ז כגון אל"ף אל"ף בי"ת בי"ת וכדומה מלשון הרמב"ם משמע דפטור כמו שכתב הרה"מ ודעתו דמכל התנאים דברייתא משמע דס"ל דאל"ף אל"ף דאזכר"ך לא מיחייב ואיך יחלוק התנא דמתניתין על כל הני וע"כ מה שאמר במתניתין בין משם אחד היינו דוקא כגון גג תת וכדומה ופסק כסתמא דמתניתין וכו"ג דהוא רביה דרבי יהודה ולא כר' יהודה [וגם אפשר דס"ל כאוקימתא דרב יעקב דמתניתין מני ר' יוסי היא דמיחייב משום רושם ולפיכך חייב בכל גווניו והוא פוסק ככל התנאים דברייתא דפליגי ע"ז] אבל דעת רש"י ור"ן והרע"ב דאפילו על אל"ף ואל"ף חייב וכן משמע מדעת הרי"ף והרא"ש דהעתיקו המתניתין דאמרה בין משם אחד בין מב' שמות כסתמא ולא העתיקו ע"ז הברייתא דר' יהודה משום ר"ג ע"ש בגמרא משמע דס"ל דגם על אל"ף אל"ף חייב. והמעין היטב בדעת רש"י בכל הסוגיא יראה דס"ל דתנאי דברייתא לא פליגי אמתניתין כלל וכולהו ס"ל דאם מתכוין מתחלה לכתוב ב' אלפ"ן וכדומה חייב ומה דאמרי דפטור היינו דוקא כשנתכוין לכתוב מתחלה תיבה גדולה בזה ס"ל דאף דגילתה התורה אחת מאחת דאפילו אם כתב מקצתו חייב עכ"פ בעינן שיהא באותה המקצת איזה תיבה כמו שהיה דעתו מתחלה ולכך פטור על אל"ף אל"ף דאזכר"ך שאין בזה תיבה כלל ומקרי לא נתקיימה מחשבתו ור"ש דפטור עד שיכתוב את כל השם נמי מיירי בכה"ג וכמו שמוכח מרש"י בד"ה את כולו אבל אם מתחלה נתכוין לכתוב רק ב' אותיות לכו"ע חייב ואפילו באל"ף אל"ף ואפילו לר"ש... ** רש"י ד"ה בין משם אחד - משתי שמות - אלף בית. *** עיין בר"ן... וז"ל יוסי אפי' ברישום חייב וכ"ש בשתי אותיות *** רש"י ד"ה משום רושם - סימן, שהיו עושים בקרשי המשכן, מפני שמפרקין אותו, ולכשיקיימוהו לא יחלפו סדר הקרשים, ואתא ר' יוסי למימר דאפילו לא כתב, אלא רשם שני רשימות בעלמא לסימן - חייב.

תלמוד בבלי מסכת שבת דף קג עמוד א

משנה. הכותב שתי אותיות, בין בימינו בין בשמאלו, בין משם אחד בין משתי שמות, בין משתי סמניות, בכל לשון - חייב. אמר רבי יוסי: לא חייבו שתי אותיות אלא משום רושם, שכך כותבין על קרשי המשכן, לידע איזו בן זוגו. אמר רבי יהודה: מצינו שם קטן משם גדול; שם משמעון ומשמאל, נח מנחור, דן מדניאל, גד מגדיאל.

והתניא: +ויקרא ד+ ועשה אחת יכול עד שיכתוב כל השם, ועד שיארוג כל הבגד, ועד שיעשה כל הנפה - תלמוד לומר מאחת. אי מאחת יכול אפילו לא כתב אלא אות אחת, ולא ארג אלא חוט אחד, ולא עשה אלא בית אחד בנפה - תלמוד לומר אחת. הא כיצד: אינו חייב עד שיכתוב שם קטן משם גדול; שם משמעון ומשמאל, נח מנחור, דן מדניאל, גד מגדיאל. רבי יהודה אומר: אפילו לא כתב אלא שתי אותיות והן שם אחד - חייב, כגון: שש, תת, רר, גג, חח. אמר רבי יוסי: וכי משום כותב הוא חייב? והלא אינו חייב אלא משום רושם, שכן רושמיין על קרשי המשכן לידע איזו בן זוגו. לפיכך, שרט שריטה אחת על שני נסרין, או שתי שריטות על נסר אחד, - חייב. רבי שמעון אומר: +ויקרא ד+ ועשה אחת יכול עד שיכתוב את כל השם, עד שיארוג כל הבגד, עד שיעשה את כל הנפה - תלמוד לומר מאחת, אי מאחת - יכול אפילו לא כתב אלא אות אחת, ואפילו לא ארג אלא חוט אחד, ואפילו לא עשה אלא בית אחד בנפה - תלמוד לומר אחת, הא כיצד: אינו חייב עד שיעשה מלאכה שכיוצא בה מתקיימת. רבי יוסי אומר: ועשה אחת ועשה הנה - פעמים שחייב אחת על כולן, ופעמים שחייב על כל אחת ואחת.

דתניא, רבי יהודה אומר משום רבן גמליאל: אפילו לא כתב אלא שתי אותיות והן שם אחד - חייב, כגון: שש, תת, רר, גג, חח.

והתניא: רבי שמעון אומר: ועשה אחת יכול עד שיכתוב את השם כולו - תלמוד לומר מאחת תריץ ואימא הכי: יכול עד שיכתוב את הפסוק כולו - תלמוד לומר מאחת

ישעיהו פרק ט

(ו) <לסרבה> למרבה המשרה ולשלום אין קץ על פסא דוד ועל ממלכתו להכין אתה ולסעדה במשפט ובצדקה מעתה ועד עולם קנאת יקנך צבאות תעשה זאת:

נחמיה פרק ב

(יג) נאצאה בשער הגיא לילה ואל פני עין התנינו ואל שער האשפות ונאחי שבר בחומות ירושלם אשר <המפרוצים> הם פרוצים ושעריה אכלו באש:

רד"ק ישעיהו פרק ט פסוק ו

(ו) למרבה המשרה - המ"ם סתומה בכתוב, וקרי במ"ם פתוחה ובהפך זה בעזרא המ"ם פרוצים, מ"ם פתוחה בסוף התיבה, בכתוב, ויש בו דרש כאשר יסתמו חומות ירושלים שהם פרוצים כל זמן הגלות ולעת הישועה יסתמו הפרוטים ואז תפתח המשרה שהיא סתומה עד מלך המשיח: